

MIJN MOEDER IS EEN **MENS**

IK OOK

EIGEN WERK THEATERTEAM

voorbereidend en reflecterend lesmateriaal

EIGEN WERK THEATERTEAM

Eigen Werk Theaterteam werd in 2000 opgericht door theatermaker Pieter Tiddens, die nog altijd de artistieke leiding heeft. Wat begon als het werk van één maker groeide uit tot een team van eigenzinnige makers, muzikanten, regisseurs en technici.

Eigen Werk maakt maatschappelijk betrokken, muzikaal en energiek theater voor jong en oud. De voorstellingen ontstaan vaak uit de eigen verhalen en ervaringen van de makers. Serieuze onderwerpen krijgen een lichte toets: ook om grote ellende moet gelachen kunnen worden. Muziek is binnen het gezelschap een vanzelfsprekende tweede taal. Het team speelt in theaters, maar ook op locaties door heel Nederland, dicht bij het publiek.

Naast de voorstellingen maakt Eigen Werk een impactprogramma: nagesprekken, lesmateriaal, workshops, boeken, spellen en reizende tentoonstellingen. Het spel *Een doolhof met MenSen* in deze lesmap is daar een onderdeel van.

SPEL	Sabrina NaberMacnack, Marike van Weelden, Wendy Briggeman
REGIE	Rob Vriens
LESMATERIAAL	Willemijn Bosman
WEBSITE	eigenwerktheaterteam.nl

SYNOPSIS

Babs is jong, vrolijk, vol energie en groeit op met een zieke moeder. Vanaf haar zesde neemt ze taken op zich die eigenlijk niet bij haar leeftijd horen. Niet omdat iemand het van haar vraagt, maar omdat ze gelooft dat het zo moet. Ze past zich aan om het leven van haar moeder draaglijker te maken, alsof het de normaalste zaak van de wereld is.

THEMA VAN DE VOORSTELLING

Mijn moeder is een mens. Ik ook is een warme en eerlijke voorstelling over opgroeien in een gezin waar ziekte altijd op de achtergrond aanwezig is. Een verhaal dat dichtbij komt. Niet sentimenteel, wel raak. Persoonlijk maar o zo universeel. De voorstelling is gebaseerd op de jeugd van actrice Sabrina NaberMacnack en staat in de rijke traditie van Eigen Werk Theaterteam: muzikaal, persoonlijk en herkenbaar, met ruimte voor humor én diepgang.

Wat is een jonge mantelzorger?

Een jonge mantelzorger is een kind of jongere die opgroeit met iemand thuis die psychisch, fysiek of chronisch ziek is, of een verslaving of beperking heeft. Dat kan een ouder zijn, een broer of zus, of iemand anders die in huis woont.

VOOR DE DOCENT

Beste collega,

Wat leuk dat jullie het spel *Een doolhof met MenSen* met een groep gaan spelen. Het spel is gemaakt als onderdeel van het impactprogramma bij de theatervoorstelling *Mijn moeder is een MenS. Ik ook*. Hieronder een introductie van het spel.

EEN DOOLHOF MET MENSEN

- is een Role Playing Game (RPG) voor 4 of 5 spelers, gemaakt om aan tafel te spelen. Bekende RPG's zijn Dungeons&Dragons en Weerwolven;
- is een onderdeel van het impactprogramma van de theatervoorstelling *Mijn moeder is een MenS. Ik ook* van Eigen Werk Theaterteam;
- gaat over jonge mantelzorgers;
- is bedoeld om te spelen in de klas, in een groep of thuis;
- heeft als doel te informeren over jonge mantelzorgers en het bespreekbaar te maken;
- wordt gespeeld onder leiding van een game master (GM), die de acties in het spel aanstuurt en onpartijdig bemiddelt in de regels. Kies iemand die dit wil;
- wordt gespeeld met een kaartspel zonder jokers.

LESOPZET

Voorstelling al gezien?

Start met een nagesprek, zoals de spelers dat ook doen. Begin bijvoorbeeld met de vraag: *Wat heb je gezien?* of *Waar ging de voorstelling voor jou over?*
(*)

Voorstelling nog niet gezien?

Bespreek hoe een goed publiek zich gedraagt. (**)

- 1 Maak groepjes van 4 of 5 leerlingen.
- 2 Geef elk groepje een kaartspel. Laat ze alle jokers eruit halen en daarna schudden.
- 3 Laat elk groepje een game master kiezen en geef diegene de speluitleg.
- 4 Print de kaartjes met monsters en obstakels en knip ze uit, één set per groepje.
- 5 Praat na het spelen van het spel met de groep na. Zie Napraten.

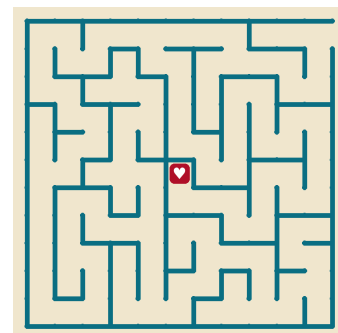
(*) Voor tips en adviezen, zie [filosofisch nagesprek](#) op de website van Eigen Werk Theaterteam.

(**) Een PowerPoint met gedragsregels in het theater vind je op de [website van Eigen Werk Theaterteam](#).

RPG: EEN DOOLHOF MET MENSEN

Dit spel is een tafel-role-playing-game. Oftewel: we gaan samen een verhaal verzinnen, à la Dungeons&Dragons. Alleen spelen we in ons verhaal met jonge mantelzorgers.

Een jonge mantelzorger is een kind of jongere die thuis zorgt voor iemand (een ouder, broer of zus, of iemand anders die in je huis woont), omdat diegene bijvoorbeeld geestelijk of lichamelijk ziek is, of verslaafd.

HET SPEL

Het spel wordt geleid door een **game master**: de verteller en leider van het spel, hierna de GM genoemd.

We bevinden ons in het midden van een labyrint: een veilige, afgesloten plek. Samen zoeken we onze weg uit dit doolhof, maar pas op: elke afslag kan een hindernis of monster bevatten. De dingen die we onderweg tegenkomen zijn obstakels waar jonge mantelzorgers mee te maken hebben. Zij maken zich vaak zorgen om degene voor wie ze zorgen, doen het huishouden omdat ouders dat niet kunnen, en kunnen niet zo makkelijk naar een feestje of op tijd op school zijn, omdat ze zorgen voor iemand thuis.

START VAN HET SPEL

Schud het kaartspel (haal de jokers eruit) en leg de stapel kaarten in het midden van de tafel.

- 1 De GM beschrijft het labyrint: hoe ziet het eruit, hoe ruikt het daar, wat hoor je?
- 2 Jullie trekken het labyrint in.
- 3 De groep bereikt een splitsing.
- 4 De GM beschrijft elke richting met sfeer en mogelijke gevaren, en geeft bij elke splitsing een hint naar het obstakel of gevaar. Gebruik de hints op de kaartjes.
- 5 De speler links van de GM kiest een pad.
- 6 Er verschijnt een obstakel: de GM kiest één van de obstakels of monsters.
- 7 De speler krijgt een kaart van de stapel, draait hem om en bepaalt de waarde:

5 of lager → mislukking

De speler vlucht terug naar de splitsing. De kaart gaat op de aflegstapel.

6 of hoger → succes

De speler overwint het obstakel en mag de gespeelde kaart houden.

EINDE VAN HET SPEL

Als de stapel kaarten op is, wint degene die de meeste kaarten heeft.

EXTRA CHALLENGE

Geef bepaalde kaarten een extra uitdaging mee:

- **Aas:** lever je stapel verzamelde kaarten in.
- **Rode Koning:** geef 1 kaart aan degene links van je.

MONSTERS

≡ Print deze pagina en knip de kaartjes uit langs de stippellijnen. Eén set per groepje.

MONSTER Slapeloosheid Monster Hint voor de GM: Een klok tikt oorverdovend hard, en ergens in het donker gaapt iets heel groots.	MONSTER Boze Leraar Hint voor de GM: Een rode pen kraste over papier. Een stem bromt: “Waarom ben je wéér te laat?”	MONSTER Stofnesten Monster Hint voor de GM: Grijs pluizen rollen als kleine egeltjes over de vloer, allemaal dezelfde kant op.
MONSTER Slecht-nieuws Arts Hint voor de GM: Een witte jas wappert om de hoek. Iemand schraapt zijn keel: “Ga even zitten...”	MONSTER Kopzorgen Hoofdpijn Monster Hint voor de GM: Je slapen beginnen te bonzen, en elke gedachte weegt ineens een kilo.	MONSTER Supersmerig toilet Monster Hint voor de GM: Een doorspoelgeluid dat niet ophoudt, en een geur waar je ogen van tranen.
MONSTER Stofzuiger Monster Hint voor de GM: Een loeiend gebrom... je veters worden langzaam de gang in gezogen.	MONSTER Strijkbout Monster Hint voor de GM: Sissende stoom en de geur van verschroeide stof hangen in de gang.	MONSTER Verstopte afvoer-Monster Hint voor de GM: Gorgelende geluiden uit de putjes. Het water staat al tot je enkels.
MONSTER Happende Koelkast Monster Hint voor de GM: Een deur klapt open en dicht, open en dicht. Een koud licht flikkert.	MONSTER Rekeningen torpedeer Monster Hint voor de GM: Enveloppen zoeven langs je hoofd, allemaal met een rood stempel erop.	MONSTER Extreem snel groeiend onkruid Monster Hint voor de GM: Groene sprietten kruipen over de muren en worden groter terwijl je kijkt.
MONSTER Tranen & Verdriet Monster Hint voor de GM: Zacht gesnik in de verte. De vloer wordt nat en glad.	EXTRA CHALLENGE Aas Regel: Trek je een Aas? Lever je hele stapel verzamelde kaarten in.	EXTRA CHALLENGE Rode Koning Regel: Trek je een rode Koning? Geef 1 kaart aan de speler links van je.

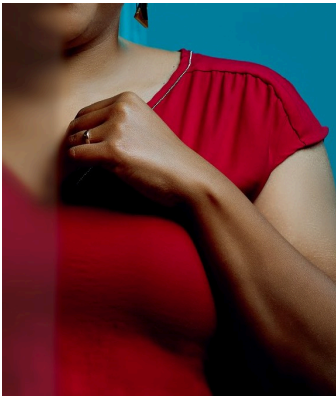
OBSTAKELS

≡ Print deze pagina en knip de kaartjes uit langs de stippellijnen. Eén set per groepje.

OBSTAKEL Torenhoge berg afwas Hint voor de GM: <i>Gerinkel van servies en de geur van aangekoekte jus.</i>	OBSTAKEL Ondoordringbare tuin vol onkruid Hint voor de GM: <i>Doornen en brandnetels steken door de kieren in de muur.</i>	OBSTAKEL Twintigduizend euro onbetaalde rekening Hint voor de GM: <i>Papier ritselt. Een stem telt: nul... nul... nul... nul...</i>
OBSTAKEL Muur van te wassen benen en/of billen Hint voor de GM: <i>Je ruikt zeep en hoort iemand roepen: "Kun je me even helpen?"</i>	OBSTAKEL Wasmachines die aanvallen Hint voor de GM: <i>Een dreunend gebonk, alsof tien centrifuges tegelijk draaien.</i>	OBSTAKEL Verblinding door stofwolken Hint voor de GM: <i>De lucht wordt grijs en korrelig. Je moet niezen.</i>
OBSTAKEL Overstroming door openstaande kraan Hint voor de GM: <i>Het druppelen wordt een klateren. Je sokken worden nat.</i>	OBSTAKEL Lawine met huiswerkopdrachten Hint voor de GM: <i>Papiertjes dwarrelen naar beneden: "Inleveren: morgen!"</i>	OBSTAKEL Ondoordringbare berg vieze sokken Hint voor de GM: <i>Een muffe lucht, en iets wolligs onder je voeten.</i>
OBSTAKEL Katapult die volle vuilniszakken schiet Hint voor de GM: <i>Een touw wordt piepend aangespannen... en dan een harde plof.</i>	OBSTAKEL Leger vragen stellende dokters Hint voor de GM: <i>Gemompel van tientallen stemmen: "En hoe gaat het thuis?"</i>	OBSTAKEL Muur van medicijndoosjes Hint voor de GM: <i>Pillen ratelen in potjes. Een wekker piept: innemen!</i>
OBSTAKEL Kolkende rivier van zorgen Hint voor de GM: <i>Een onrustig geruis, alsof duizend gedachten tegelijk stromen.</i>		

NAPRATEN

Na het spelen van het spel is het goed om samen na te praten. Neem daar de tijd voor, en houd rekening met leerlingen voor wie dit onderwerp dichtbij komt.

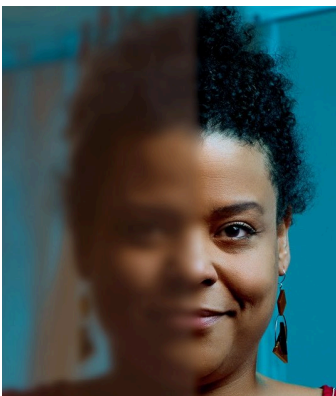

OVER HET SPEL

Bespreek de obstakels en monsters uit het spel en waar jonge mantelzorgers in het echt mee te maken hebben.

Welk obstakel of monster vond jij het lastigst? Waarom?

Welke dingen uit het spel zou een jonge mantelzorger in het echt tegen kunnen komen?

OVER DE VOORSTELLING

Als jullie de voorstelling hebben gezien, start dan met een nagesprek zoals de spelers dat doen.

Wat heb je gezien?

Waar ging de voorstelling voor jou over?

Voor tips en adviezen: [klik hier](#) voor het filosofisch nagesprek.

VERDER PRATEN

Als de groep veilig is, kun je vragen wie zelf jonge mantelzorger is. Wijs leerlingen op websites waar ze meer informatie en steun kunnen vinden:

JMZ Pro – [klik hier](#) voor de website.

Week van de jonge mantelzorger – [klik hier](#) voor de website.